

داستان تغییر پایتخت در ایران عصر مشروطه

۱۴ آذر ۱۳۹۵ ساعت ۱۰:۱۶

اثاثیه سلطنتی برای نقل و تحویل دادن پایتخت جمع آوری شد. از طرف شاه به دربار لندن و پطرزبورغ تلگراف شد که «چون بدون ملاحظه و بدون جهت قشون روس به طرف پایتخت من می‌آید لازم دانستم پایتخت خود را تغییر دهم....»

جوان و تاریخ- اخبار تاریخی

اوضاع ایران در میانه جنگ جهانی اول به شدت به هم ریخته و از هم پاشیده بود. در این بردهه تاریخی بیش از همه این دموکراتها بودند که در عرصه سیاسی نفوذ داشتند. حملات و تنشی هایی که در این بردهه در جریان بود ممکن بود حتی از هم پاشیدگی ایران را به دنبال داشته باشد. همچنان که عثمانی در همین بردهه تاریخی فروپاشید و تجزیه شد.

«دموکرات‌ها در شهرها اقدامات تند کردند، بانکها را چاپیدند و قشون انگلیس را در فارس و کرمان شکست دادند. کار به جایی رسید که سپاهیان روس از قزوین به پایتخت روی آوردند. مرحوم مشیرالدوله در این جریان نیز اقدامی کرده و موجبات آن را فراهم ساخت که پایتخت تغییر داده نشود. مرحوم دولت آبادی گوید: «روز هفتم محرم ۱۳۳۴ (۱۶ نوامبر ۱۹۱۵) بر اثر گذشتן قوا روس از تبریز و نزدیک شدن آنها به تهران، تصمیم به انتقال پایتخت از تهران به اصفهان گرفته شد. اثاثیه سلطنتی برای نقل و تحويل دادن پایتخت جمع آوری شد. از طرف شاه به دربار لندن و پطرزبورغ تلگراف شد که «چون بدون ملاحظه و بدون جهت قشون روس به طرف پایتخت من می‌آید لازم دانستم پایتخت خود را تغییر دهم. من بعد هر اتفاقی بیفتند دولت ایران مسئول نخواهد بود.» نماینده روس و انگلیس خواهش کردند که شاه حرکت خود را به تعویق اندازد. شاه نپذیرفت، مجلسی مرکب از مستوفی‌الممالک و مشیرالوله و موتمن‌الملک و عین‌الدوله و سپهبدار تشکیل و نتیجه این شد که شاه حرکت نکند و قشون روس به «ینگی امام» برگرد و دولت با دو سفیر داخل مذاکره بشود. پیش خانه‌ی شاه را که حرکت کرده بود برگردانیدند.»^۱

۱- باستانی پاریزی، تلاش آزادی، قم، نشر خرم، ۱۳۷۹، ص ۲۵۲-۲۵۱

آدرس مطلب :

[مشروطه-عصر-ایران-پایتخت-تغییر-دادن/۳۲۹۹۳-داستان](https://www.cafetarikh.com/news/۳۲۹۹۳-داستان-عصر-ایران-پایتخت-تغییر-دادن)